

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea și completarea articolului 28 al Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat

1. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

În conformitate cu Legea 223/2015, sistemul pensiilor militare de stat are la bază următoarele principii: principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul de pensii militare de stat bazat pe aceleași norme de drept pentru toți participanții la acesta și principiul egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul de pensii militare de stat un tratament nediscriminatoriu între persoanele aflate în aceeași situație juridică în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Aceste principii generale au caracter director, legiuitorul fiind obligat să edicteze normele de drept pentru a respecta principiile, lucru care nu se întâmplă în varianta actuală a Legii 223/2015.

Astfel, considerăm că actualul cadru legal, prin excluderea primelor și a premiilor din baza de calcul a pensiilor militare de stat, creează o situație injustă și discriminatorie, în primul rând deoarece nu este conformă cu principiile care stau la baza sistemului militar de pensii de stat și în al doilea rând deoarece contravine principiului drepturilor câștigate.

Acest principiu este o creație doctrinară cu rol protector al drepturilor și libertăților individuale, constituind principala barieră contra abuzurilor și arbitrariului legiuitorului.

Sumele specifice personalului operativ din Armata României au fost incluse în baza de calcul a pensiei militare de stat prin toate legile pensiilor, astfel:

Legea nr.164 din 07.04.2001 privind pensiile militare de stat, coroborată cu Legea 138 din 20.07.1999 (actualizată) privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, care prevedea la:

Art.21 Pentru condițiile de muncă speciale în care își desfășoară activitatea și eforturile depuse pentru exploatarea și conducerea aeronavelor, personalul aeronautic din aviația militară și parașutiștii militari beneficiază și de alte drepturi bănești, sub forma de prime, prevăzute în Anexa nr. 3.

ANEXĂ

Primele care se acordă personalului aeronautic din aviația militară:

- A. Prima de clasificare;*
- B. Prima orară de zbor;*
- C. Prima de parașutare;*
- D. Prima specială pentru încercarea, recepția și verificarea în zbor a tehnicii aeronautice;*

De prime specifice activităților operative beneficiază și parașutiștii, personalul de dirijare al aeronavelor, inginerii și maeștrii militari implicați în exploatarea și repararea aeronavelor, marinarii ambarcați și scafandrii de luptă.

În Anexa 3 a Legii 138/1998, la fiecare categorie de personal din cele menționate este specificat faptul că primele se iau în calcul la stabilirea pensiei militare de stat și a pensiei suplimentare.

H.G. 735/2010 privind recalcularea pensiilor militare de stat include în calculul pensiei toate veniturile de natură salarială, inclusiv primele și premiile.

De asemenea, Legea 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice include în calculul pensiei toate veniturile de natură salarială, inclusiv primele și premiile.

Pentru toți cetățenii României, conform legislației actuale, în baza de calcul a pensiei sunt incluse toate veniturile de natura salarială, inclusiv primele și premiile.

În toate forțele militare moderne, activitățile cu grad ridicat de risc sunt retribuite sub diferite forme, sumele respective intrând în soldele lunare, iar pensia se calculează din media celor mai avantajoase, care includ aceste bonusuri. De exemplu, piloții americani cu o vechime de peste 14 ani primesc lunar un bonus la solda de 1000 \$, numit Aviation Career Incentive Pay (ACIP), care intră în baza de calcul a pensiei.

Excepția o constituie art. 40 din OUG 57 /2015 care modifică art. 28 din Legea 223/2015 și care la litera e) prevede că în baza de calcul la stabilirea pensiei militare de stat **nu se includ primele și premiile**, munca militarilor operativi fiind retribuită lunar, conform Legii-cadru 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și prin prime specifice activităților executate, prime care intră în solda lunară brută, care se impozitează conform legii și din care se plătește contribuție individuală de asigurări sociale în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În consecință, se constată că art. 40 al OUG 57/2015 pct. 4 lit. e) contravine prevederilor legislației în vigoare, referitoare la contribuția pentru asigurări sociale.

Mai mult, Legea 227/2015 privind Codul fiscal precizează foarte clar faptul că baza lunară de calcul a contribuției individuale o reprezintă solda lunară brută, ceea ce include primele și premiile din care se plătesc contribuții de asigurari sociale pentru pensie, prevedere care vine în contradicție cu art. 28 din Legea 223/2015, articol modificat prin OUG 57/2015.

Chiar dacă pensionarii militari aflați în plată n-au contribuit efectiv pentru pensia militară, au plătit impozit chiar și de 40% din solde precum și contribuția pentru pensia suplimentară de 5%, convinși fiind că la vârsta pensionării vor primi pensii calculate din întreaga soldă, cum s-a procedat până atunci conform legislației în vigoare.

Prin scoaterea primelor din baza de calcul a pensiei militare, personalul luptător/operativ a fost prejudiciat de o importantă componentă a soldei care ar fi trebuit să stea la baza calculului pensiilor militare de stat.

În contextul legislativ introdus de OUG 57/2015, în special prin art. 40, alin. (4), lit. e), care nu include primele și premiile în baza de calcul a pensiei militare, se ajunge la diminuarea pensiilor personalului luptător/operativ, atât a celor aflați în activitate cât și a celor pensionați, cu implicații negative pentru starea morală a structurilor militare - persoane care și-au sacrificat drepturi și libertăți civile pentru a face parte din structurile de apărare și securitate națională.

Aceste prime sunt singurele venituri de natură salarială ale unor cetățeni, impozitate, pentru care s-au plătit și se plătesc CAS și CASS, dar neincluse în baza de calcul a pensiei militare de stat.

Categoria de venituri salariale excluse din baza de calcul a pensiei militare de art. 40 alin. (4) lit. e) din OUG 57/2015, primele și premiile, au fost "strecurate" printre alte 15 categorii de venituri, care nu au fost niciodată venituri de natură salarială și din care nimeni nu se aștepta să-i fie calculată pensia.

Prin această modificare s-a dorit păstrarea unei situații de fapt în care au fost acordate sporuri din solde sau din salariul funcției de bază, și aici ne referim la sporurile pentru lucrări de excepție în quantum de 50% din solda de bază și sporul pentru asanare în quantum de 25%. Beneficiarii acestor sporuri au fost funcționarii publici cu funcții de conducere și nu militarii operativi sau cei pensionați.

Primele specifice activităților militare menite pentru activități ce necesită expertiză și un mare consum fizic și psihic, precum și riscuri deosebite, se acordă militarilor operativi pe toată perioada încadrării lor în funcții de luptător, dar numai când execută astfel de misiuni de luptă.

Motivația funcționarilor militari de la cele mai înalte eșaloane pentru a elimina primele specifice luptătorilor din baza de calcul a pensiei a fost că aceste prime nu au caracter permanent. Primele specifice misiunilor de luptă au același caracter de permanență ca soldele: dacă un militar lipsește de la serviciu nu primește solda aferentă zilei respective, la fel și dacă acesta nu execută misiuni de luptă într-o anumită perioadă, nu primește prima corespunzătoare.

În legislația actuală privind pensiile militare de stat sunt prevăzute o mulțime de sporuri incluse în solda/salariul militarilor/polițiștilor, care intră și în baza de calcul a pensiei militare. Acestea se acordă prin dispoziția comandanților sau a șefilor și de multe ori în sistem clientelar.

Astfel, se acordă înainte de stabilirea bazei de calcul a pensiei unele sporuri ca: spor de fidelitate, spor de confidențialitate, spor de pericol deosebit, spor de antenă, salariu de merit, culminând cu spor pentru lucrări de excepție (care reprezintă 50% din solda/salariul de bază), pe criterii subiective, iar acestea, pe lângă alte sporuri, intră în baza de calcul a pensiei.

Este anormal ca sporurile primite temporar, (uneori pe 6 luni din activitate), în mod clientelar, să intre în baza de calcul a pensiei militare, iar primele specifice activităților operative sau misiunilor de luptă, primite pe parcursul a zeci de ani de activitate, să fie eliminate din baza de calcul a pensiei militare.

2. SCOPUL URMĂRIT DE PROPUNEREA LEGISLATIVĂ ȘI SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Având în vedere totalitatea considerentelor expuse mai sus, precum și legislația incidentă la care am făcut referire, considerăm necesară inițierea demersurilor legale pentru eliminarea literei (e) de la alin. (1) al art. 28 din Legea 223/2015. Astfel, personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, ar beneficia de o pensie corect calculată în raport de gradul, funcția, specificul, riscul și complexitatea activității pe care o desfășoară, respectându-se principiul recunoștinței față de loialitatea și privațiunile suferite de această categorie de militari (art. 2, lit. f) din Legea 223/2015).

Totodată, prin adoptarea acestei propuneri legislative, personalul militar, polițiștii și funcționarii cu statut special ar beneficia de o pensie rezultată dintr-o bază de calcul corectă corelată cu: Legea 153/2017 Lege-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice și Art. 31, alin. (1) din Legea 223/2015 privind pensiile militare de stat.

Pensiile militare de stat recalulate în urma eliminării paragrafului literei e), alin. (1) al art. 28 din Legea 223/2015, vor fi corect stabilite, eliminându-se discriminările flagrante la care a fost supus elementul operativ al structurilor militare, și vor fi în limita contribuției individuale de asigurări sociale, eliminându-se inechitățile din prezent.

De asemenea, în textul legii, propunem introducerea a trei alineate care reglementează termenii și condițiile în care se va face recalcularea pensiei în urma abrogării literei e) de la art. 28, alin. (1).

3. IMPACTUL BUGETAR

În ceea ce privește dimensiunea bugetară, este important de menționat faptul că prin introducerea primelor și premiilor în baza de calcul a pensiei militare, efectul asupra bugetelor Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Serviciului de Informații Externe va fi mic, deoarece actualmente pensiile celor în cauză, deși au fost diminuate prin recalcularea pe Legea 223/2015 modificată prin art. 40 din OUG 57 din 09.12.2015, cuantumului favorabil, respectiv pensiile recalculate în baza Legii 119/2010 au rămas în plată, conform legii.

Date fiind argumentele prezentate, vă solicit dezbateră și aprobarea prezentei propuneri legislative.

Inițiator:

Deputat Nicu FĂLCOI, USR

